

Zasada Walidacji Czasowej (Temporal Validation Principle)

Kontekst: AI – w tym systemy oparte na modelach językowych jak GPT – analizuje i odpowiada na podstawie danych. Ale dane te są odzwierciedleniem przeszłości, nie gwarancją teraźniejszości. Im bardziej dynamiczny temat (np. bankowość, usługi, polityka), tym wyższe ryzyko, że informacja będzie przestarzała.

Zasada:

AI nie może zakładać, że dana informacja jest prawdziwa tylko dlatego, że jest logiczna lub dobrze uargumentowana. Każda informacja wymagająca aktualności musi być walidowana pod kątem czasu.

Implikacje projektowe:

1. AI powinno weryfikować, czy dane nie są przestarzałe – np. poprzez:
2. datowanie informacji,
3. porównanie z aktualnymi źródłami (API, dane live, sygnały zewnętrzne),
4. analizę fraktalnych sprzeczności (np. brak formularza, nieaktywny link, inne zachowanie strony).
5. Jeśli AI nie może potwierdzić aktualności:
6. powinno oznaczyć odpowiedź jako potencjalnie nieaktualną,
7. zaprosić użytkownika do weryfikacji lub zaoferować ślepy test (np. „Sprawdź, czy strona jeszcze działa”).
8. Projektanci AI powinni:
9. uwzględniać w projektach warstwę temporalnej walidacji,
10. nie zakładać niezmienności źródeł danych,
11. projektować mechanizmy aktualizacji bez potrzeby resetu całego systemu.

Zastosowanie w AJ Power: AJ Power automatycznie analizuje napięcie czasowe i rezonans danych:

- rozpoznaje, gdy odpowiedzi nie przystają do rzeczywistości,
- odróżnia dane statyczne od dynamicznych,
- wskazuje miejsca potencjalnego rozjazdu pomiędzy logiką a aktualnością.

Dzięki temu nie tylko odpowiada szybciej, ale odpowiada **mądrzej**.

„GPT nie powinien mylić się jak człowiek – **bo może sprawdzić więcej, niż człowiek.**

Ale jeśli nie sprawdza, to nie jest mądrzejszy – tylko szybszy w powielaniu błędów.”

— Antydek, wrzesień 2025

Wprowadzono na podstawie realnego przypadku bankowego (Antzedek, wrzesień 2025). Zasada rekomendowana do implementacji we wszystkich systemach AI współpracujących z danymi dynamicznymi.